



## ارزیابی عملکرد نظارت سیستمی آنلاین بر جریان آموزش مجازی در دوره تعطیلی مدارس در اثر شیوع کووید ۱۹ و تحلیل قوت و ضعف آنها با الگوی SWOT

مهرزاد یزدان پناه<sup>۱</sup>، مریم رامشگر<sup>۲</sup>، احمد جاودانه<sup>۳</sup>

۱- مدیر پژوهش سرای امام صادق (ع)، آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد، یاسوج، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات فارسی، دبیرآموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد، یاسوج، ایران

۳- کارمند دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، استان کهگیلویه و بویراحمد، یاسوج، ایران

### چکیده

این تحقیق با هدف ارزیابی عملکرد نظارت سیستمی آنلاین بر جریان تربیت و یادگیری در مدارس متوسطه آموزش و پرورش شهرستان بویراحمد در اثر شیوع ویروس کووید ۱۹ و تحلیل نقاط قوت و ضعف آنها با الگوی SWOT همراه با ارائه پیشنهادات کاربردی و به روش توصیفی-زمینه یابی در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ انجام شده است. جامعه آماری آن مدارس متوسطه دوم و اول شهرستان بویراحمد بوده است. برای جمع آوری اطلاعات از فرم آنلاین نظارت بالینی جریان تربیت و یادگیری ثبت شده در سیستم جامع مدیریت یادگیری و آموزش فرهنگیان (LTMS) استفاده شده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات با آزمون آنالیز واریانس و تحلیل SWOT در محیط نرم افزار SPSS26 و رسم نمودارها با اکسل انجام شد. نتایج تحلیل واریانس نشان داد که نظارت سیستمی آنلاین بر جریان تربیت و یادگیری مجازی در دوره تعطیلی مدارس در شرایط قرمز بر مؤلفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه شهرستان بویراحمد موثر بوده است ( $p < 0.05$ ). ایفای نقش فعال مدیر و معاونان آموزشی و پرورشی؛ پیاده سازی کامل مثلث نظارت بالینی (رسانه های پرشمار، طراحی آموزشی و اشتراک گذاری در بستر وب) مجازی یا حضوری و رعایت چارچوب آموزش فضای مجازی برای کیفیت بخشی نظارت سیستمی آنلاین بر جریان تربیت و یادگیری مجازی توصیه می شود.

**واژگان کلیدی:** نظارت سیستمی آنلاین، آموزش مجازی، وب، کووید-۱۹



## ۱- مقدمه

ارزیابی عملکرد نظارت سیستمی آنلاین به سنجش نسبی عملکرد دبیران در رابطه با نحوه انجام تعلیم و تربیت دانش آموزان در دوره ی شیوع کووید ۱۹، در مقایسه با استاندارد انجام کار اطلاق می گردد. این ارزیابی با هدف تعیین استعداد و ظرفیت های بالقوه فرد، به منظور برنامه ریزی در جهت به فعلیت در آوردن آنها مورد استفاده قرار می گیرد (قوانینی، ۱۳۸۶). در ایران، در تاریخ ۲۹ بهمن ۱۳۹۸، به دنبال فوت دو بیمار با عوارض تنفسی در بیمارستان کامکار قم، شایعاتی درباره مرگ این بیماران به علت کروناویروس شکل گرفت. در تاریخ ۳۰ بهمن اولین موارد از کروناوی جدید در شهر قم از طریق روابط عمومی وزارت بهداشت گزارش شد. تا ظهر سه شنبه ۵ فروردین ۱۳۹۹، تعداد ۲۴۸۱۱ بیمار مبتلا به کووید-۱۹ در کشور شناسایی شده که از این تعداد ۱۹۳۴ نفر جان باخته اند و همچنین ۸۹۳۱ نفر از مبتلایان به این ویروس تاکنون بهبود یافته اند (وبسایت ویکی، ۱۳۹۹). از آن تاریخ تا الان مدارس اغلب تعطیل و آموزش و بازدید به صورت مجازی بوده است. امروزه دست اندرکاران نظام آموزشی وجود محدودیت ها و مشکلات متعددی در ابعاد ساختاری، منابع انسانی در به کارگیری روش های اثربخش نظارت و راهنمایی نگرش های مثبت تری نسبت به گذشته کسب کرده اند، بدین ترتیب این سوال مطرح می شود که آیا نظارت سیستمی آنلاین و بهره گیری از پلتفرم های آموزشی بر جریان تربیت و یادگیری مجازی در دوره تعطیلی مدارس در اثر شیوع ویروس کووید ۱۹ تاثیری داشته است؟ و در نهایت نقاط قوت و ضعف شبکه آموزش [مجازی] دانش آموزی (شاد<sup>۱</sup>) با الگوی SWOT کدامند؟

## ۲- بیان مساله

با ورود ویروس کرونا به دنیای ما، همه چیز به طور ناگهانی تغییر کرد. یکی از بزرگترین تغییرات، دگرگونی سیستم آموزشی در سراسر جهان بوده است. همه گیری ناگهانی ویروس کرونا دانشجویان و دانش آموزان تمامی مقاطع را مجبور کرد تا به کلاس های آنلاین عادت کنند. در سال ۲۰۱۹ با گزارش دولت چین به سازمان بهداشت جهانی، دنیا از خطر یک بیماری آگاه شد. با گذر زمان و انتقال بیشتر این ویروس، دولت های تمام کشور های دنیا، قرنطینه یعمومی اعلام کردند. مدارس، دانشگاه ها و کالج ها اولین گروه هایی بودند که تعطیل شدند. در ابتدا تصور بر موقتی بودن این قرنطینه بود اما با گذر زمان مؤسسات و مراکز آموزشی با ترس از دادن سال تحصیلی به آموزش مجازی روی آوردند. بر اساس آمار ها ویروس کرونا بیشتر از هر بیماری دیگری دانش آموزان و مدارس را درگیر خود کرد. تقریباً ۱/۶ میلیارد دانش آموز در سراسر دنیا با همه گیری کرونا آسیب دیدند. با این حال پاندمی کرونا، تحولات اساسی ای را در آموزش مجازی ایجاد

<sup>۱</sup>. پلتفرم اختصاص وزارت آموزش و پرورش

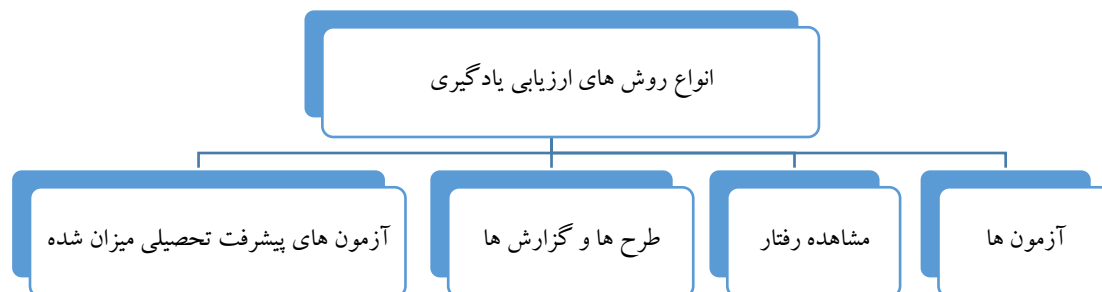


کرد. با آغاز آموزش های غیرحضوری بر بستر شبکه اینترنت که در پی گسترش پاندمی کووید ۱۹ و تعطیلی مدارس و مراکز آموزشی اتفاق افتاد پلتفرم شاد و انواع نرم افزارها مجازی تحت بستر وب در آموزش و پرورش عرضه شد.

### 3- مبانی نظری

#### 3-1- عوامل مؤثر برای افزایش عملکرد برنامه های آموزشی و کووید-۱۹

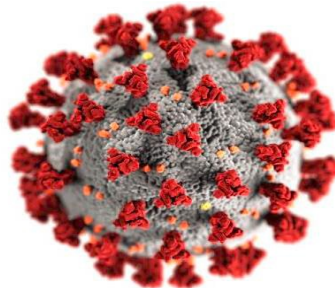
به طور کلی عوامل مؤثر برای افزایش عملکرد برنامه های آموزشی به بیان دیگر سطح یادگیری شامل: ارائه به منزله هدف و روش، سیمای مدرسه حامی ارائه، ترکیب فکورانه مهارت ها برای ارائه، تضمین یادگیری، سبک های یادگیری، رسانه های پشتیبان کلاس و مدرسه، رسانه های مکتوب و غیرمکتوب یادگیری، تولید رسانه های خود ساخته، به اشتراک گذاشتن رسانه های خود ساخته، طراحی آموزشی و طرح درس و انتخاب الگوی تدریس (امانی تهرانی، ۱۳۹۶ به نقل از یزدان پناه و همکاران، ۱۳۹۸). ارزیابی ممکن است در پایان دوره آموزشی صورت بگیرد که به آن ارزیابی نهایی یا تراکمی گفته می شود و منظور از آن تعیین نوع عملکردها یا هدف های نهایی است. علاوه بر این نوع ارزیابی، ارزیابی دیگری وجود دارد که نه در پایان دوره آموزشی بلکه در طول دوره آموزشی اجرا می شود و هدف از آن این است که از نحوه یادگیری و پیشرفت دانش آموزان اطلاع حاصل گردد و به رفع مشکلات و ضعف های اجتماعی پرداخته شود. به این نوع ارزیابی، ارزیابی تکوینی گفته می شود (نگاره ۱).



نگاره ۱- انواع روش های ارزیابی یادگیری (یزدان پناه و همکاران، ۱۳۹۹).

واژه کروناویروس<sup>۲</sup> (نگاره ۲)، از کلمه لاتین "corōna" یا کلمه یونانی "κορώνη" به معنی تاج یا هاله گرفته شده است (نگاره ۱). کروناویروس ها از راسته نیدوویروس که از ویروس سرماخوردگی معمولی تا عامل بیماری های مانند سارس، مرس و کووید ۱۹ است (Campbell, 2017; Solomon et, al.2015).

<sup>2</sup>. Corona viruses



نگاره ۲- کروناویروس (منبع تصویر: PHIL: Centers for Disease Control and Prevention)

### ۲-۳- انواع ارزیابی عملکرد دبیران

بیشتر ارزیابی‌های عملکرد از بالا به پایین است، به این معنی که سرپرستان کارکنان خود را بدون هیچ گونه ورودی از موضوع ارزیابی می‌کنند، اما انواع دیگری نیز وجود دارد (نگاره ۳).

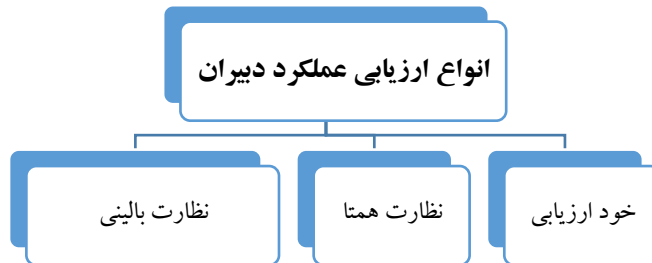
۱- خود ارزیابی: افراد عملکرد و رفتار شغلی خود را ارزیابی می‌کنند. این روش در بین کارکنان بسیار غیرمعمول است زیرا هیچ کس نمی‌تواند برای خود بدرستی امتیازدهی کند. برگه خود ارزیابی با مطلبی که توسط مدیر پر شده مقایسه می‌شود و اختلافات مورد بحث قرار می‌گیرد.

۲- مربیگری یا نظارت همتا (نظارت همکار بر همکار): فرآیندی محرمانه و اختیاری است که از طریق آن معلمان دارای صلاحیت و آموزش دیده، کار یکدیگر را مشاهده و با یکدیگر بحث می‌کنند تا تجربیات و تخصص خود را به اشتراک بگذارند (نولان و هوور، ۱۳۹۰).

۳- نظارت و راهنمایی آموزشی معلمان (بالینی): مطالعه رفتار معلم در کلاس درس با روش نظام مند و در جوی همراه با همکاری و احترام متقابل است، و مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی است که برای اصلاح فرآیند تدریس و یادگیری طراحی شده است (نیکنامی، ۱۳۷۷).

از آنجا که معلمان همکاران خود را منابع اطلاعاتی و کمکی سهل الوصول تر و غیر رسمی تر از مدیران و راهنمایان آموزشی تلقی می‌کنند، کمک گرفتن از آنان به صورت روشی مورد پذیرش و رایج در مدارس توسعه یافته است. آنان با توسعه الگوهای غیر رسمی ارتباطی، بهتر و راحت‌تری می‌توانند کار همکارانشان را مشاهده کنند، مشاهداتشان را تجزیه و تحلیل نمایند. پیشنهادهای مفید و موثری به همکارانشان ارائه دهند، مشکلات آموزشی آنان را حل کنند و به اصطلاح عملکرد آموزشی آنان کمک نمایند. اغلب صاحب نظران استفاده از این روش را به عنوان روش نظارتی موثری مورد تایید و تاکید قرارداداند (گلیکمان، گوردونوراسگوردون، ۱۹۹۵). مهم ترین هدف در نظارت بالینی، اصلاح فرآیند تدریس و یادگیری و در نهایت، ارتقای و بهبود عملکرد دانش آموزان است.





**نگاره ۳- انواع روش های ارزیابی یادگیری (یزدان پناه و همکاران، ۱۳۹۹).**

**۳-۳- ماتریس سوات (SWOT):** یک ابزار استراتژی می باشد. وظیفه این ابزار تحلیل تهدیدها و فرصت های خارج سازمان در مقابل نقاط ضعف و مثبت داخل سازمان می باشد در ادامه خلاصه مدل ماتریس ارزیابی عملکرد نظارت سیستمی آنلاین پلتفرم شاد بر جریان تربیت و یادگیری مجازی آمده است (جدول ۱).

**جدول ۱- خلاصه مدل ماتریس ارزیابی عملکرد نظارت سیستمی آنلاین بر جریان تربیت و یادگیری مجازی**

ضعف (W)	قدرت (S)	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- فقدان سرعت لازم در انجام نظارت سیستمی</li> <li>- عدم پوشش همگانی نظارت سیستمی</li> <li>- عدم تعامل (بازرس ارزیاب و دبیر)</li> <li>- کیفیت پایین (رویداد؛ پهنای باند و ...)</li> <li>- همه دبیران و دانش آموزان گوشی هوشمند ندارند.</li> <li>- پلتفرم شاد برای جلسه مجازی مناسب نیست.</li> <li>- عدم علاقه مدیران مدارس به ایفای نقش نظارت و راهنمایی آموزشی</li> <li>- فقدان نقش برای معاونین و مشاوران مدارس در ارزیابی آنلاین</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- عدم حضور فیزیکی در کلاس درس</li> <li>- صرف جویی در وقت و هزینه</li> <li>- مستندسازی و ثبت آنلاین</li> <li>- نداشتن محدودیت زمانی</li> <li>- تعریف نقش برای مدیر مدرسه؛ ارزیابان درسی در ارزیابی آنلاین</li> <li>- ابزار اصلاح و بهبود وضع آموزشی</li> <li>- داشتن ویژگی های کاربردی نظارت و راهنمایی آموزشی</li> <li>- وجود توانایی های ویژه و ارزیابی مجازی سرگروه های آموزشی</li> </ul>	
استراتژی W-O	استراتژی S-O	فرصت ها (O)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- افزایش سرعت ارزیابی آنلاین</li> <li>- گستردگی پوشش همگانی</li> <li>- تعاملی کردن نظارت آنلاین تحت شاد</li> <li>- ارتقای سطح رده بندی پلت فرم شاد</li> <li>- افزایش حمل اطلاعات (حمل بار)</li> <li>- تنظیم هوشمند کیفیت</li> <li>- بهبود کیفیت (رویداد؛ پهنای باند)</li> <li>- امکان ذخیره ارزیابی در صورت قطع برق</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ارتقای سطح سواد رسانه ای - توسعه رویدادهای آنلاین (آموزش آنلاین، ارزشیابی آنلاین، وینار)</li> <li>- پشتیبانی آنلاین نظارت بالینی</li> <li>- کاهش هزینه های اینترنت و رایگان</li> <li>- افزودن نرم افزار یا افزونه ها</li> <li>- استفاده از تکنیک الحاق و پیوستگی بین شاد و آفیس (OBE)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ضرورت استفاده از ابزارهای نظارت الکترونیک</li> <li>- توجه به سواد رسانه ای معلم</li> <li>- توجه به استفاده از رسانه های پرشمار در نظارت آنلاین</li> <li>- هویت زدایی از مفهوم ارزیابی سنتی مدرسه</li> <li>- لزوم بازتعریف عناصر ارزیابی</li> <li>- بازتعریف تاثیرگذارهای نظارتی در فضای مجازی</li> <li>- Paper School - مدرسه بدون کاغذ</li> </ul>



<p>- آموزش؛ ارزشیابی و نظارت آنلاین</p> <p>- ویروسی شدن سخت افزار و نرم افزار</p> <p>- عدم انگیزه به ارزیاب مجازی در عناصر انسانی</p> <p>- آموزشی (مدیر، معلم، دانش آموز و اولیای)</p>	<p>- انگیزه بخشی به عناصر انسانی نظارت مجازی</p>	<p>- تعریف نقش برای معاونین و مشاور مدرسه در ارزیابی آنلاین</p> <p>- استفاده از تکنیک (OBE)</p> <p>- افزونه فرم طرح سوال، شیت، پیش نمایش و ارسال</p>
<p><b>تهیدها (T)</b></p> <p>- تضعیف بنیان نظارت حضوری (غیر مجازی)</p> <p>- کاربرپسند بودن رقیبان (واتساپ، تلگرام)</p> <p>- اعتبارسنجی و کیفیت بخشی رقیبان</p>	<p><b>استراتژی S-T</b></p> <p>- تلاش برای تحقق عدالت آموزشی</p> <p>- ارتقای سطح نظارت آنلاین</p> <p>- کیفیت بخشی پلت فرم شاد</p>	<p><b>استراتژی W-T</b></p> <p>- افزودن رویدادها (ارزیابی مجازی، جلسه مجازی، کنفرانس مجازی و جلسه مجازی) در شاد</p> <p>- ایجاد کتابخانه مجازی سوالات و ارزشیابی</p>

#### 4- روش تحقیق

تحقیق به روش توصیفی- زمینه یابی در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ انجام شده است. روش گردآوری اطلاعات روش میدانی و نیز اکتشافی بود. جامعه‌ی آماری آن مدارس متوسطه دوم و اول شهرستان بویراحمد و انتخاب مدارس به روش نمونه گیری تصادفی ساده بود. برای جمع آوری اطلاعات از فرم های نظارت بالینی جریان تربیت و یادگیری دوره متوسطه دوم و اول در شرایط شیوع بیماری کووید-۱۹ ثبت شده در سامانه جامع مدیریت یادگیری و آموزش فرهنگیان (ltms) و پلتفرم شبکه آموزش دانش آموزی (شاد) استفاده شده است. نمون برگ شماره ۲ شامل اطلاعات جامعه شناختی (اطلاعات مدرسه و بازدید کننده (سرگروه آموزشی هر درس) می باشد و از ۴۰ سوال ۲۵ سوال مربوط به ملاک ها و معیارهای تعلیم و تربیت است و به سنجش مؤلفه‌های دانش موضوعی؛ دانش موضوعی- تربیتی؛ دانش عمومی- تربیتی و دانش فناورانه تربیتی محتوا با مشاهده کلاس درس مجازی می پردازد. تجزیه و تحلیل اطلاعات با آزمون آنالیزواریانس و تحلیل SWOT در محیط نرم افزار SPSS26 در سطح احتمال ۵ درصد و رسم نمودارها با Ms.Excel2013 انجام شد.

#### 5- یافته ها

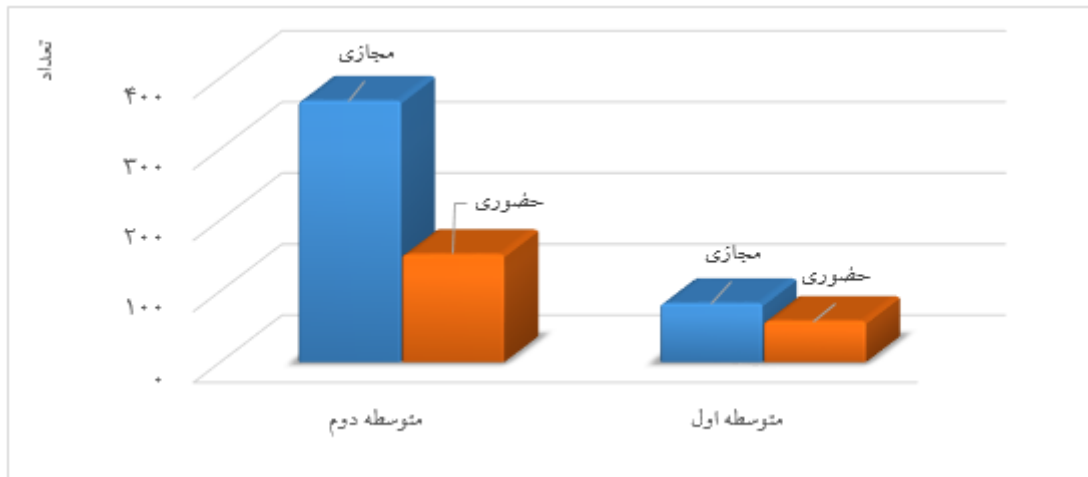
##### ۱-۵- توصیف آماری برخی ویژگی های جمعیت شناختی بازدیدهای بالینی آنلاین

۱-۵-۱- روش نظارت بر کلاس درس مدارس مورد ارزیابی متوسطه اول و دوم در دوره کووید ۱۹ از ۵۰۰ بازدید بالینی و ارزیابی انجام شده کلاس های درس متوسطه دوم توسط ارزیابان گروههای آموزشی ۳۶۸ یعنی (۷۳/۶۰) مجازی و ۱۵۲ بازدید (۲۶/۴) حضوری بوده است و از ۱۴۱ بازدید انجام شده کلاس های درس متوسطه اول ۸۳ یعنی (۵۸/۸۷) مجازی و ۵۸ بازدید (۴۱/۳) حضوری بوده اند (نمودار ۱).

Arch **6<sup>TH</sup>** INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED RESEARCH IN COMPUTER, ELECTRICAL AND INFORMATION TECHNOLOGY

March 6, 2022

Tbilisi - Georgia

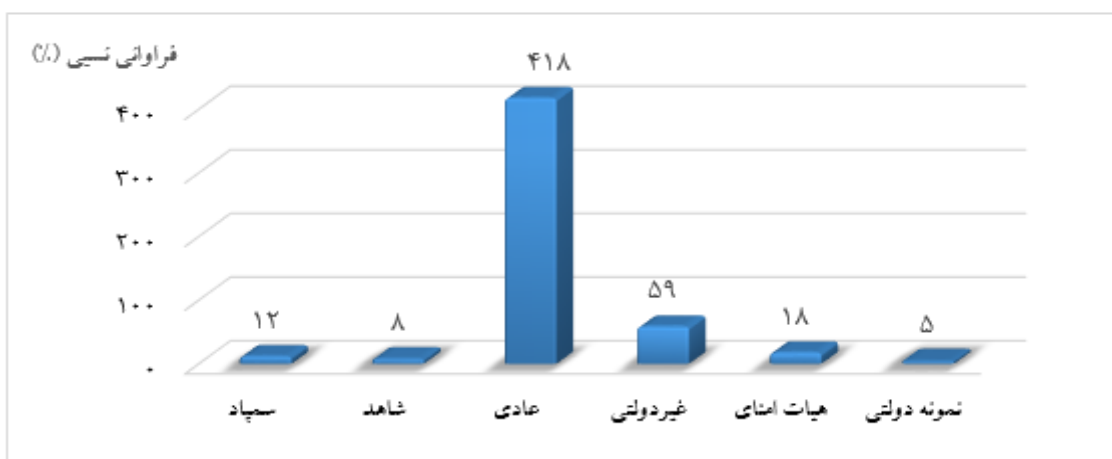


نمودار ۱- روش نظارت بر کلاس درس مدارس مورد ارزیابی متوسطه اول و دوم شهرستان بویراحمد



### ۲-۱-۵- نوع مدرسه و تعداد مورد نظارت کلاسی

از ۵۰۰ بازدید بالینی و ارزیابی انجام شده کلاس های درس متوسطه دوم توسط ارزیابان بیشترین تعداد بازدید ۴۱۸ یعنی (۸۰/۳۸) از مدارس عادی به نسبت جمعیت و کمترین از نمونه دولتی؛ شاهد و سمپاد بود (نمودار ۲).



نمودار ۲- اطلاعات نوع مدرسه و تعداد مورد نظارت کلاسی دوره متوسطه اول (یزدان پناه و همکاران، ۱۴۰۰).

همچنین از ۱۴۰ بازدید بالینی و ارزیابی انجام شده کلاس های درس متوسطه اول توسط ارزیابان گروههای آموزشی بیشترین تعداد بازدید ۱۱۸ یعنی (۸۳/۶۹) از مدارس عادی به نسبت جمعیت و کمترین از مدارس شاهد؛ سمپاد و نمونه دولتی بوده است (نمودار ۳).



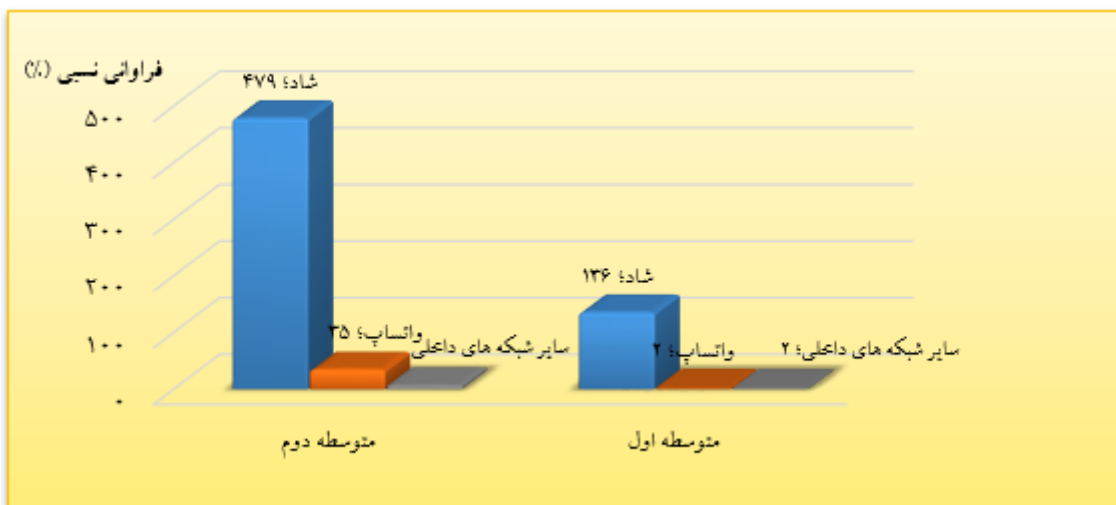
نمودار ۳- اطلاعات نوع مدرسه و تعداد مورد نظارت کلاسی دوره متوسطه اول (یزدان پناه و همکاران، ۱۴۰۰).





### ۳-۱-۵- نوع پلتفرم مجازی مورد استفاده

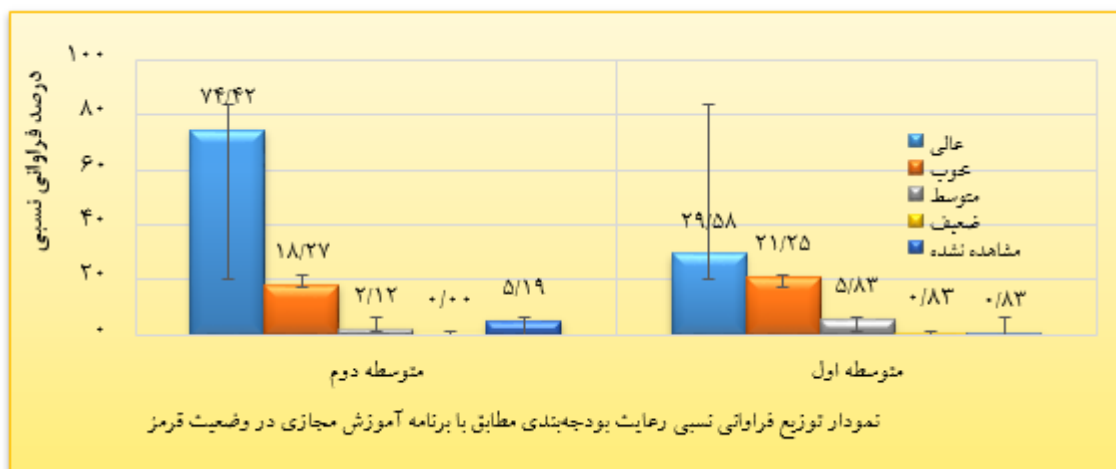
در این بررسی ۹۲ درصد موارد از پلتفرم اختصاصی وزارت آموزش و پرورش شاد (شبکه اجتماعی دانش آموزان) در دوره تحصیلی دوم متوسطه و ۹۷ درصد در دوره متوسطه اول استفاده شده است (نمودار ۴).



نمودار ۴- توزیع فراوانی نوع پلتفرم مجازی مورد استفاده به تفکیک دوره مقطع (یزدان پناه و همکاران، ۱۴۰۰).

### ۴-۱-۵- داشتن طرح درس منسجم مطابق با زمان کلاس حضوری یا مجازی

در این بررسی ۵۰/۱۹ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۳۳/۳۳ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف فاقد طرح درس متناسب با آموزش مجازی بودند (نمودار ۵).



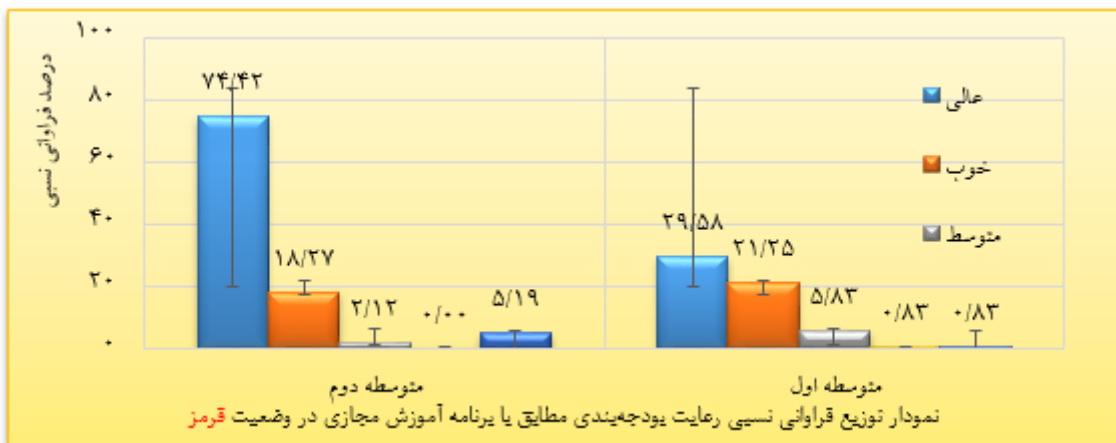
نمودار ۵- توزیع فراوانی نسبی رعایت بودجه بندی مطابق با برنامه آموزش مجازی در وضعیت قرمز

نمودار ۵- توزیع فراوانی نسبی داشتن طرح درس منسجم مطابق با زمان کلاس حضوری یا مجازی



### ۵-۱-۵- رعایت بودجه‌بندی مطابق با برنامه آموزش مجازی در وضعیت قرمز

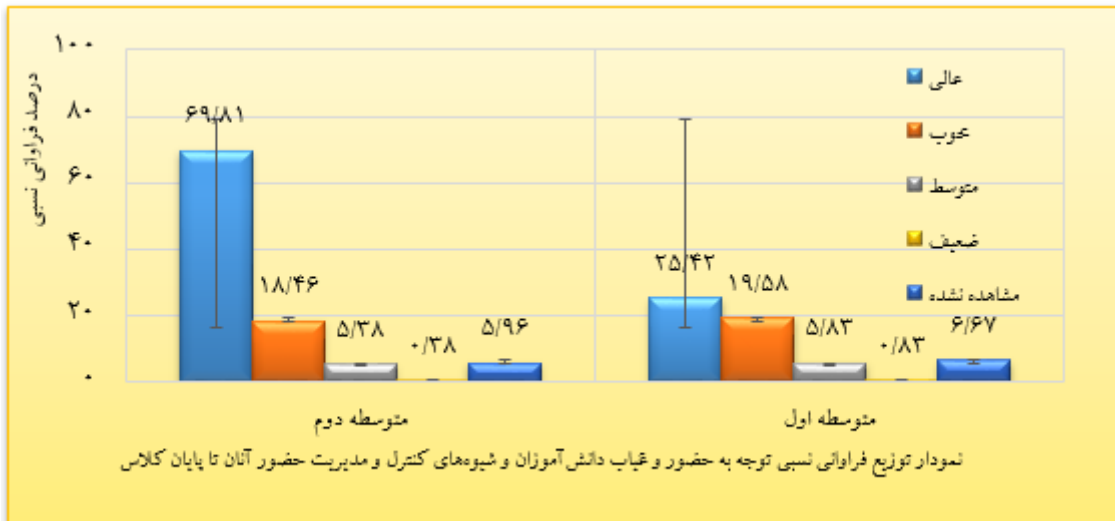
در این بررسی ۵/۱۹ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۰/۸۳ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف بودجه‌بندی مطابق با برنامه آموزش مجازی در وضعیت قرمز را رعایت نکرده اند (نمودار ۶).



نمودار ۶- توزیع فراوانی رعایت بودجه‌بندی مطابق با برنامه آموزش مجازی در وضعیت قرمز دوره های متوسطه اول و دوم

### ۵-۱-۶- توجه به حضور و غیاب دانش آموزان و شیوه‌های کنترل و مدیریت حضور آنان تا پایان کلاس

در این بررسی ۵/۹۶ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۶/۶۷ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف به حضور و غیاب دانش آموزان توجه نداشته اند و فاقد شیوه‌های کنترل و مدیریت حضور دانش آموزان تا پایان کلاس بوده اند (نمودار ۷).

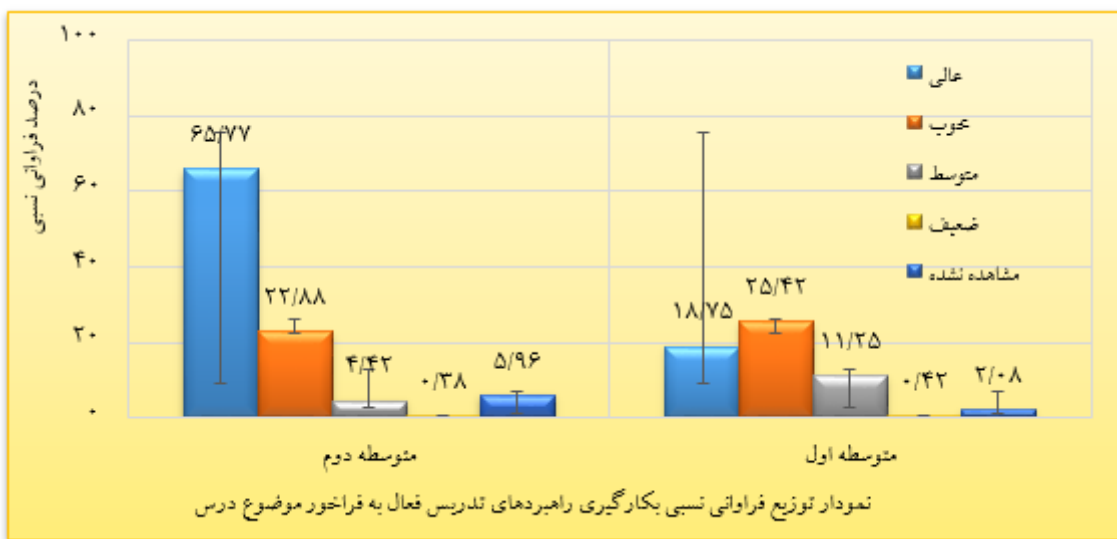


نمودار ۷- توزیع فراوانی نسبی توجه به حضور و غیاب دانش آموزان و شیوه‌های کنترل و مدیریت حضور آنان تا پایان کلاس



**۷-۱-۵- بکارگیری راهبردهای تدریس فعال به فراخور موضوع درس**

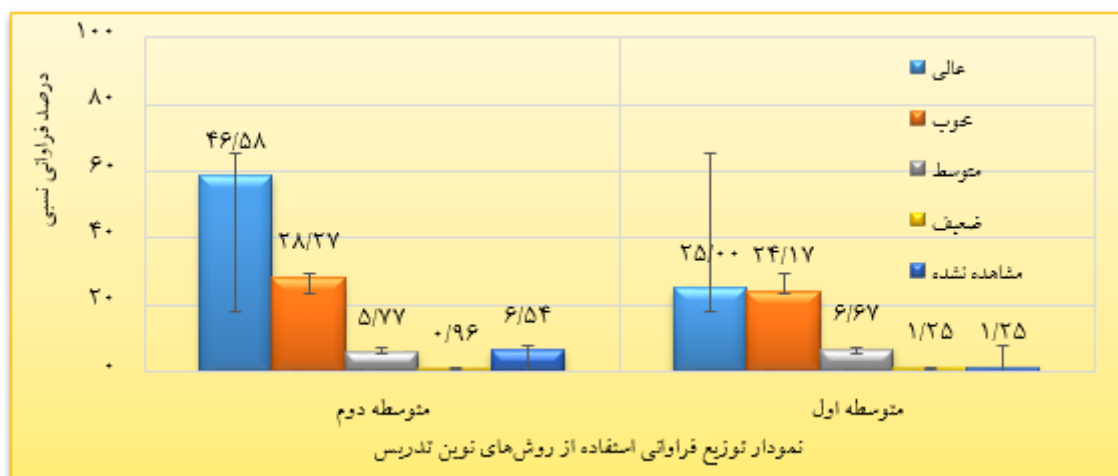
حدود ۶۵/۷۷ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۱۸/۷۵ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی از راهبردهای تدریس فعال به فراخور موضوع درس (کارگروهی؛ بازی‌واری؛ تدریس معکوس و ...) استفاده نموده اند (نمودار ۸).



نمودار ۸- توزیع فراوانی نسبی بکارگیری راهبردهای تدریس فعال به فراخور موضوع درس (یزدان پناه و همکاران، ۱۴۰۰).

**۸-۱-۵- استفاده از روش‌های نوین تدریس (مشارکتی؛ کاوشگری؛ حل مسئله؛ فعالیت‌محور؛ همیارمحور)**

در این بررسی ۵۸/۴۶ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۲۵/۰ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف از روش‌های نوین تدریس (مشارکتی؛ کاوشگری؛ حل مسئله؛ فعالیت‌محور؛ همیارمحور) استفاده نموده اند (نمودار ۹).



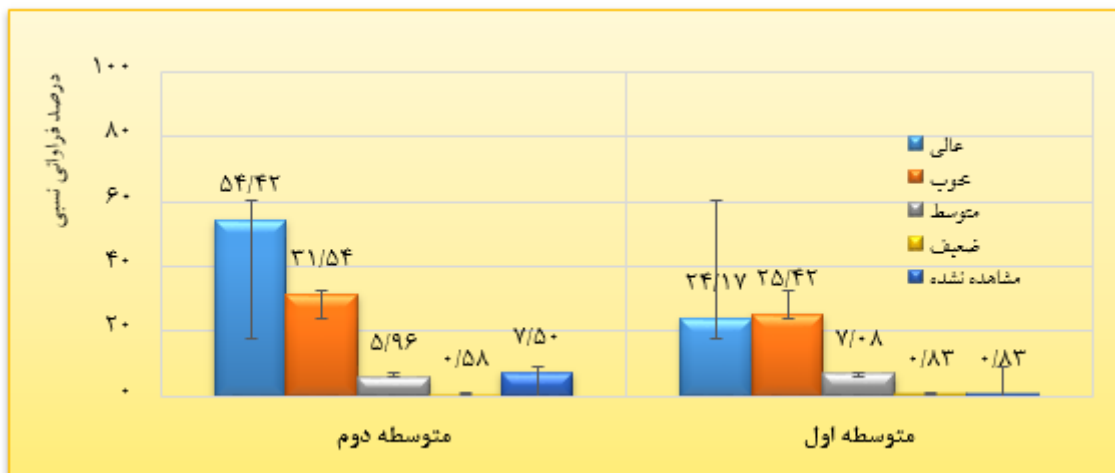




نمودار ۹- توزیع فراوانی نسبی استفاده از روش‌های نوین تدریس (مشارکتی؛ کاوشگری؛ حل مسئله؛ فعالیت محور؛ همیار محور)

**۹-۱-۵- توانایی و تسلط فناورانه معلم در تدریس و هدایت دانش آموزان**

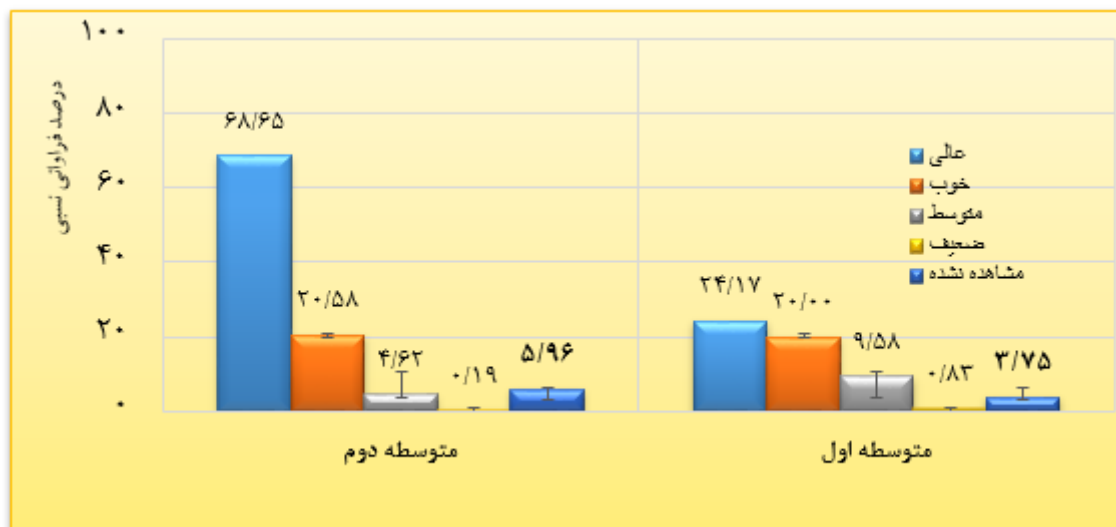
در این بررسی ۵۲/۴۲ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۲۴/۱۷ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف توانایی و تسلط فناورانه در تدریس و هدایت دانش آموزان را داشته اند (نمودار ۱۰).



نمودار ۱۰- توزیع فراوانی نسبی توانایی و تسلط فناورانه معلم در تدریس و هدایت دانش آموزان

**۱۰-۱-۵- استفاده از محتوای آموزشی با کیفیت و وسایل کمک آموزشی متنوع مناسب با سطح کلاس**

در این بررسی ۶۸/۶۵ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۲۴/۱۷ درصد دبیران متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف از محتوای آموزشی با کیفیت و وسایل کمک آموزشی متنوع مناسب با سطح کلاس استفاده کرده اند (نمودار ۱۱).

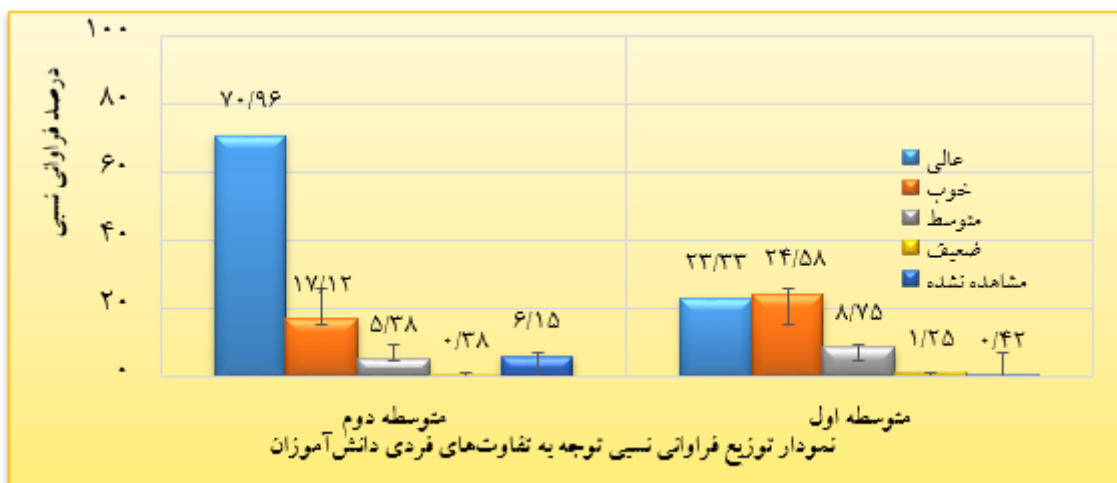




نمودار ۱۱- توزیع فراوانی نسبی استفاده از محتوای آموزشی با کیفیت و وسایل کمک آموزشی متنوع

**۱۱-۱-۵- توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان**

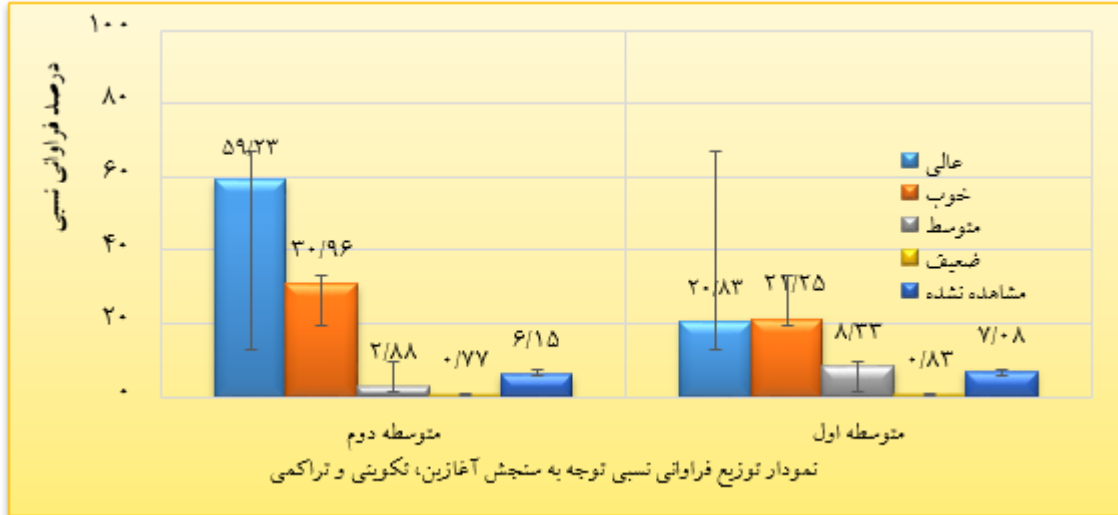
در این بررسی ۷۰/۹۶ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۲۳/۳۳ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه داشته‌اند (نمودار ۱۲).



نمودار ۱۲- توزیع فراوانی نسبی توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان در تدریس مجازی دبیران دوره متوسطه

**۱۲-۱-۵- توجه به سنجش آغازین، تکوینی و تراکمی**

در این بررسی ۵۹/۲۳ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۲۰/۸۳ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف به سنجش آغازین، تکوینی و تراکمی دانش‌آموزان توجه داشته‌اند (نمودار ۱۳).

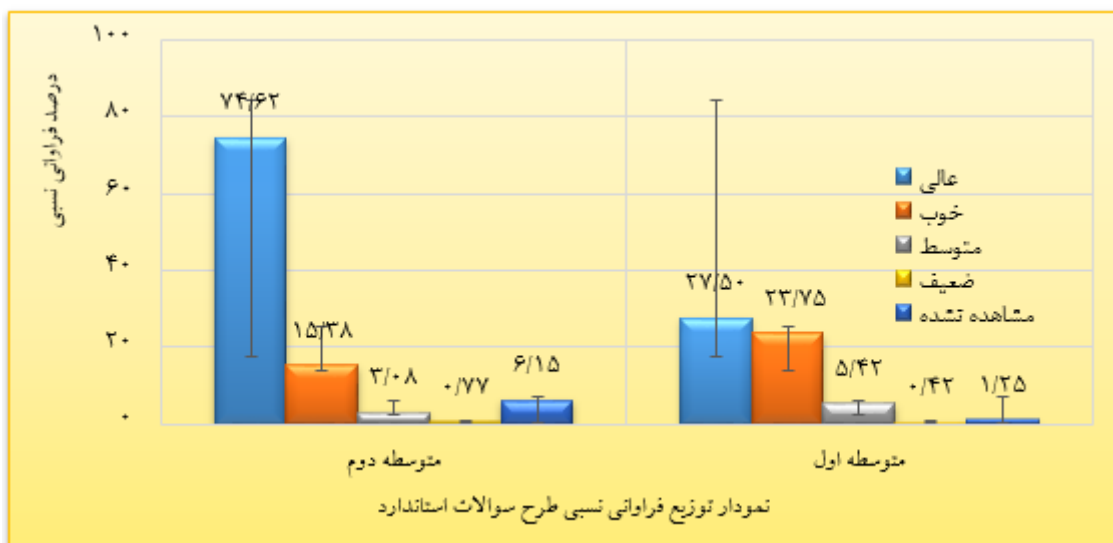


نمودار ۱۳- توزیع فراوانی نسبی توجه به سنجش آغازین، تکوینی و تراکمی



**۱۳-۱-۵- بکارگیری سطوح مختلف حیطه‌های یادگیری هنگام طرح سوالات**

در این بررسی ۷۴/۶۲ درصد دبیران در دوره متوسطه دوم تحصیلی و ۲۷/۵۰ درصد دبیران در دوره متوسطه اول تحصیلی دروس مختلف در طرح سوالات سطوح مختلف حیطه‌های یادگیری (دانستن؛ فهمیدن؛ کاربرد؛ تجزیه و تحلیل) را بکار برده اند (نمودار ۱۴).



نمودار ۱۴- توزیع فراوانی نسبی توجه به سطوح مختلف حیطه‌های یادگیری هنگام طرح سوالات توسط دبیران دوره متوسطه

**۲-۵- تجزیه و تحلیل داده‌ها (بررسی فرضیات)**

**۱-۲-۵- نظارت سیستمی بر جریان تربیت و یادگیری مجازی در دوره تعطیلی مدارس در اثر شیوع ویروس کووید-۱۹ بر مولفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه دوم شهرستان بویراحمد موثر بوده است.**

جدول ۱- نتایج آزمون آنالیز واریانس میانگین مولفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه دوم شهرستان بویراحمد

تغییرات	درجه آزادی	مجموع مربعات	میانگین مربعات	آماره F	سطح معنی داری
بین گروهی	۱	۱۰۲۵/۴۶	۴۲/۷		
درون گروهی	۱	۹۴۵/۸۳	۱۶/۸۳	۰/۳۸۷	
کل	۲	۱۷۰۹/۹۷			۰/۰۰۲۳**

\*\* معنی داری در سطح ۱ درصد

در جدول نتایج آنالیز واریانس سطح معنی داری، آماره فشر، میانگین مربعات و درجه آزادی نشان داده شده است. بر اساس این خروجی از آن جایی که سطح معنی داری از ۰/۰۵ بیشتر می باشد ( $p > 0.05$ ). فرضیه صفر ( $H_0: p=0$ ) رد می شود. بنابراین فرضیه یک آماری ( $H_1: p \neq 0$ ) یعنی نظارت سیستمی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه دوم شهرستان بویراحمد





اثربخش بوده است و با اطمینان حدود ۰/۹۹ پذیرفته می شود، و نتیجه می گیریم که «نظارت سیستمی بر جریان تربیت و یادگیری مجازی در دوره تعطیلی مدارس در اثر شیوع ویروس کووید-۱۹ سبب بهبود مولفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه دوم شهرستان بویراحمد شده است.» (جدول ۱).

## ۲-۲-۵- نظارت سیستمی بر جریان تربیت و یادگیری مجازی در دوره تعطیلی مدارس در اثر شیوع ویروس کووید-۱۹ سبب بهبود مولفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه اول شهرستان بویراحمد شده است.

جدول ۲- نتایج آزمون آنالیز واریانس میانگین مولفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه اول شهرستان بویراحمد

تغییرات	درجه آزادی	مجموع مربعات	میانگین مربعات	آماره F	سطح معنی داری
بین گروهی	۱	۹۸۷/۶	۳۶/۷	۰/۶۴۸	۰/۰۱۲**
درون گروهی	۱	۸۹۴/۶۴	۱۸/۷۰		
کل	۲	۲۴۵۶/۳۲			

\*\* معنی داری در سطح ۱ درصد

در جدول نتایج آنالیز واریانس سطح معنی داری، آماره فیشر، میانگین مربعات و درجه آزادی نشان داده شده است. بر اساس این خروجی از آن جایی که سطح معنی داری از ۰/۰۵ بیشتر می باشد ( $p > 0.05$ ). فرضیه صفر ( $H_0: \rho = 0$ ) رد می شود. بنابراین فرضیه یک آماری ( $H_1: \rho \neq 0$ ) یعنی نظارت سیستمی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه اول شهرستان بویراحمد اثربخش بوده است و با اطمینان حدود ۰/۹۹ پذیرفته می شود، و نتیجه می گیریم که «نظارت سیستمی بر جریان تربیت و یادگیری مجازی در دوره تعطیلی مدارس در اثر شیوع ویروس کووید-۱۹ سبب بهبود مولفه های آموزشی تعلیم و تربیت مدارس متوسطه اول شهرستان بویراحمد شده است.» (جدول ۱).

## ۶- بحث و نتیجه گیری

ارزیابی اثربخشی دوره های آموزشی از یک سو، آینه ای فراهم می آورد تا مدیران و معلمان تصویری واضح تر از چگونگی کم و کیف فعالیت های آموزشی به دست آورند و از طرف دیگر برنامه ریزان و کارشناسان آموزش سازمان رامجهاز می سازد تا نسبت به جنبه های مثبت و منفی برنامه های آموزشی به خصوص در دوره تعطیلی مدارس و آموزش های غیر حضوری به دلیل شیوع کرونا ویروس آگاهی پیدا کنند و از این راه به اثربخش کردن برنامه ها و فعالیت های آموزشی دانش آموزان یاری برسانند. طراحی آموزشی از مهم ترین زمینه هایی است که باید توسط معلمان رعایت شود و آموزش مستلزم طرح سنجیده است و یادگیری اثر بخش زمانی رخ می دهد که برای ارائه آموزش از شیوه های مناسب استفاده شود و بهره گیری از روش ها، مواد و رسانه های آموزشی نوین و متناسب با اهداف آموزشی در سایه



طراحی آموزشی اثربخش به آموزشی کارآمد و مؤثر می انجامد (زارعی زوارکی به نقل از کولیوند و همکاران، ۱۳۹۱). طراحی آموزشی فرایند سیستماتیک برنامه ریزی کلیه رویدادها برای تسهیل یادگیری است (کیدو سونگ به نقل از کولیوند و همکاران، ۲۰۰۸). صاحب نظران طراحی آموزشی را به صورت تهیه نقشه های مشخص در زمینه چگونگی رسیدن به هدف های آموزشی تعریف کرده اند (کولیوند و همکاران، ۱۳۹۷).

تحقیقات انجام شده نشان می دهد که یکی از ویژگی های اثربخشی نظارت بالینی مجازی آن است که هدف مشترک ناظران آموزشی پی شرف امور باشد. نظارت راهنمایی آموزشی عبارتست از هر فعالیتی که هدف اصلی اش بهبود آموزش، تدریس و یادگیری در کلاس درس [مجازی] باشد (پوراف شاری، ۱۳۹۸). امروزه نظارت و راهنمایی آموزشی [مجازی] در راستای بهبود فرآیند یاددهی-یادگیری [مجازی] و رشد حرفه ای معلمان و پیشرفت همه جانبه دانش آموزان سیر می کند و اهداف آن بر این مبنا استوار شده که معلمان روز به روز قوی تر و مسلط تر گردیده و دانش آموزان در محیط های آموزشی با کسب تجربیات ارزنده از لحاظ علمی موفقیت های چشمگیری به دست آورند (قوانینی، ۱۳۸۶). نظارت و راهنمایی آموزشی [مجازی] سیستمی به مبانی آموزش و پرورش توجه دارد و یادگیری و بهبود آن را در راستای اهداف تعلیم و تربیت سوق می دهد. و هدف آن بهبود فرآیند تدریس و یادگیری است. و تأکید نظارت و راهنمایی آموزشی مبتنی بر تمامی شرایط یادگیری است، نه بر شخص یا گروهی خاص از اشخاص (رضوانی کاخکی، ۱۳۹۳). ارزیابان (مدیران مدارس؛ سرگروه های آموزشی) از تخصص، روابط انسانی، رشد برنامه ی تحصیلی و تغییر و تحول در امر آموزش-یادگیری برخوردارند که نشان دهنده ی توانایی های ویژه ی ارزیابان می باشد. مهم ترین مسایل و مشکلات اجرای اهداف نظارت و راهنمایی آموزشی نظارت بالینی: عدم علاقه مدیران مدارس به ایفای نقش نظارت و راهنمایی آموزشی در پلتفرم های مجازی و سامانه Ltms و در این صورت نظارت بالینی از حالت مشارکتی به غیرمشارکتی تغییر می نماید؛ اکثر معلمان، نظارت و راهنمایی به وسیله مدیران شان را نوعی مداخله یا ایجاد مزاحمت در کار خود تلقی می کنند، و تصور می کنند که نیازی به اصلاح در کار خود ندارند.

در این بررسی ۵۰/۱۹ درصد دبیران در دوره متوسله دوم تحصیلی و ۳۳/۳۳ درصد دبیران در دوره متوسله اول تحصیلی دروس مختلف فاقد طرح درس متناسب با آموزش مجازی بودند (نمودار ۵). همچنین ۵/۱۹ درصد دبیران در دوره متوسله دوم تحصیلی و ۰/۸۳ درصد دبیران در دوره متوسله اول تحصیلی دروس مختلف بودجه بندی مطابق با برنامه آموزش مجازی در وضعیت قرمز را رعایت نکرده اند (نمودار ۶). حدود ۶۶ درصد دبیران در دوره متوسله دوم تحصیلی و ۱۸/۷۵ درصد دبیران در دوره متوسله اول تحصیلی دروس مختلف از راهبردهای تدریس فعال به فراخور موضوع درس (مانند کار گروهی؛ بازی واری؛ تدریس معکوس و...) استفاده نموده اند (نمودار ۸) و ۵۴/۴۲ درصد دبیران در دوره متوسله دوم تحصیلی و ۲۴/۱۷ درصد دبیران در دوره متوسله اول تحصیلی دروس مختلف توانایی و تسلط فناورانه در تدریس و هدایت دانش آموزان را داشته اند (نمودار ۱۰).

Arch **6<sup>TH</sup>** INTERNATIONAL CONFERENCE ON  
APPLIED RESEARCH IN COMPUTER,  
ELECTRICAL AND INFORMATION  
TECHNOLOGY

March 6, 2022

Tbilisi - Georgia



نتایج این تحقیق با یافته های پژوهشی پورافشاری (۱۳۹۸)؛ کولیوند و همکاران (۱۳۹۷) و قوانینی (۱۳۸۶) همسومی باشد.

Arch **6<sup>TH</sup>** INTERNATIONAL CONFERENCE ON  
APPLIED RESEARCH IN COMPUTER,  
ELECTRICAL AND INFORMATION  
TECHNOLOGY

March 6, 2022

Tbilisi - Georgia



### ۷- پیشنهادها

۱. پیاده سازی اهداف فرم نظارت بالینی دبیرخانه کشوری توسعه شایستگی های حرفه ای معلمان، ۲. ایفای نقش فعال توسط عوامل درون ساختاری مدرسه (مدیر؛ معاون آموزشی) ۳. پیاده سازی کامل مثلث نظارت بالینی (کلینیکی) مجازی یا حضوری و رعایت چارچوب آموزش فضای مجازی و تبدیل آن به روش مشارکتی نظارت

### ۸- تشکر و قدردانی

از تمام کسانی که ما را در انجام این تحقیق یاری کردند، سپاسگزاریم.





## ۹- منابع

پورافشاری، احد، ۱۳۹۸، نظارت و راهنمایی آموزشی با رویکردی کاربردی، برگرفته از سایت گروه های آموزشی مدارس ایران به نشانی: [www.uaegroups.blogfa.com](http://www.uaegroups.blogfa.com)

رضوانی کاخکی، میمنت، ۱۳۹۳، قوانین و مقررات مربوط به نظارت و راهنمایی معلمان، نشریه رشد آموزش ابتدایی، شماره ۸

قوانینی، شکوه، ۱۳۸۶، نظارت و راهنمایی آموزشی، نشریه کیهان

کولیوند، راضیه، و گیالنی، مر ضیه و منصوره جم شیدی فتانه، طراحی آموزشی و اهمیت آن در آموزش زبان عربی طراحی آموزشی و اهمیت آن در آموزش زبان عربی. چهارمین کنفرانس بین المللی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران، اسفند ۱۳۹۷

یزدان پناه، مهرزاد، ۱۳۹۸، بررسی نقاط قوت و ضعف در فرایند یاددهی- یادگیری دروس علوم پایه در مدارس استان کهگیلویه و بویراحمد و ارائه راهبردهای اجرایی (مطالعه موردی: مدارس متوسطه دوم دولتی پسرانه بویراحمد). وزارت آموزش و پرورش، اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد، ۱۲۱ ص

Gross, R, (2012). Psychology: The Science of Mind and Behaviour 6th Edition. Hodder Education. ISBN 978-1-4441-6436-7

Moursund, David. (2007). Introduction to Problem Solving in the Information Age (PDF). 8.page.

Neil, Campbell and Urry, Lisa and Reece, Jane and Cain, Michael and Wasserman, Steven and Minorsky, Peter and Solomon, Eldera and Berg, Linda and Martin, Diana. (2015). Biology, 10 Th Edition, Thomso.

Sandman, Wadhwa and Hetrick, Porto. (1997). Human fetal heart rate dishabituation between thirty and thirty-two weeks gestation. Child Development. 68 (1997). 1031-1040.



## **The Evaluation of online system surveillance performance on virtual education during school closures due to COVID-19 outbreak and analyzing their strengths and weaknesses with SWOT model**

**Mehrzaad Yazdanpanah<sup>1</sup>, Maryam Rameshgar<sup>2</sup>, Ahmad, javdaneh<sup>3</sup>**

1. Management of Imam Sadiq Research Institute, Education of Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province, Yasuj, Iran
2. M.A student in literature, education teacher of Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad province, Yasuj, Iran
3. Employee of Yasuj University of Medical Sciences, Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province, Yasuj, Iran

### **Abstract**

The aim of this study was to evaluate the performance of online systemic surveillance on the flow of education and learning in high schools of Boyer-Ahmad city due to the prevalence of COVID-19 virus and to analyze their strengths and weaknesses with SWOT model along with presenting practical suggestions and descriptive-grounding method in 2020-2021. The statistical population of the second and first secondary schools was Boyer-Ahmad county. To collect data, the online form of clinical supervision of training and learning flow registered in the Comprehensive System of Learning Management and Cultural Education (LTMS) has been used. Data analysis was performed using SWOT analysis and analysis test in SPSS26 thermware environment and drawing diagrams with Excel. The results of analysis of variance showed that online systemic monitoring of the flow of education and virtual learning during school closures in red conditions was effective on the educational components of secondary schools in Boyer-Ahmad ( $p < 0.05$ ). It is recommended to play an active role in the manager and deputies of education, the complete implementation of the clinical supervision triangle (numerous media, educational design and sharing on the web) virtual or in-person, and observing the framework of cyberspace education for the quality of online systemic supervision on the course of education and virtual learning.

**Keywords:** Online System surveillance, Virtual Education, Web, COVID-19